

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

Articulus III. De radicibus restitutionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

ARTICVLVS TERTIVS.

De radicibus restitutionis.

352. **C**ertum est quod universalis radix restitutionis sit læsum jus proprietatis alterius, & lex naturalis, ac positiva eam præcipiens; hæc radix est formalis, ac quasi activa, de qua hucusque actum. Sermo hic est de alio genere radices, nempe materialis, seu tenentis se ex parte materiæ & objecti, ac præbentis occasionem, ut quis sit adstrictus restitutionis præcepto. Radices huiusmodi Dicaſtillo ponit tres, alij quatuor, alij septem, injustam damnificationem, injustam acceptionem, injustam retentionem, injustam cooperationem, rem acceptam, ex contractu, ac demum ex quasi contractu, nempe ex munere, ex officio assumpto, ut Parochus, Judex, Advocatus, Tutor, Curator, Executor, Medicus, Chyrurgus, imò si pro stipendio conducti sunt, tenentur ab absoluto contractu.

Dicendum est cum Lugo *Disp. 8. sect. 2.* ex D. Thom. obligationem restitutionis strictè talis radicari solùm in re accepta, vel in injusta acceptione, cuius nomine venit hic tam ablatio, quam damnificatio, utraque debet esse actio externa; nam sola hæc ponit inæqualitatem inter debitum unius, & jus alterius, unde furans vestem tuam credens esse meam, mihi nihil reddere tenetur, quia

contra me solo assensu interno fuit injustus.

Dixi *restitutionis strictè talis*; quia obligatio aliquid præstandi vi, aut quasi vi contractus non est restitutio propriè talis (hæc enim est juris formaliter, aut naturaliter læsi reparatio) sed est aut solutio, aut traditio æstimationis. Leges jubentes reparare damnum à tuis animalibus illatum, aut non obligant in conscientia ante Sententiam iudicis, aut obligant solùm ad restitutionem in læro sensu. Ex his ratio conclusionis est, quod universa restituendi obligatio sit, aut delictum, aut non delictum: si delictum, sub hoc comprehenduntur prima quatuor radices sententiæ septem ponentis, si non delictum, tunc radix est sola res accepta, secus contractus aut quasi contractus, ut explicatum est, ergo est duntaxat duplex videlicet injusta acceptio, aut res accepta.

Differentia inter has duas radices est hæc notabilis, quod obligatio ex re aliena non sit perpetua, sed transeat cum re de persona ad personam nondum absumptâ re, aut cessat totaliter, si sit absumpta, ita ut nec in æquivalenti existat superstes: obligatio verò ex injusta actione sit perpetua, donec restituatur, fundatur enim in acceptione injusta rei nondum restitutz.